

3) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand [af Karen Thurøe Hansen (KF) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 62. Fremsat 19/10 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Gredal):

Det fremgår af bemærkningerne til dette forslag fra det konservative folkeparti om at ændre § 69 i bilstandsloven, at det er fremkaldt af socialstyrelsens såkaldte påbud til en række kommuner om at oprette daginstitutioner. Disse påbud skulle være givet i forbindelse med den årlige gennemgang i socialstyrelsen af de kommunale udbygningsplaner på det sociale og sundhedsmæssige område.

Hvis lovforslaget virkelig er fremsat med udgangspunkt heri, kan jeg oplyse forslagsstillerne om, at det er fremsat på et helt forkert grundlag. Hverken socialstyrelsen eller socialministeren har juridisk mulighed for at påbyde en kommune en så detaljeret ændring af sin socialpolitik, som forslagsstillerne synes at forudsætte.

Ved gennemgangen af de indsendte udbygningsplaner har ministeren ifølge den sociale styrelseslov pligt til særligt at påse, om tre forhold i fornødent omfang er tilgodeset. Det drejer sig om reglerne for planlægningen, forpligtelserne efter lovgivningen og det samfundsmæssige hensyn til ressourceforbruget. Denne beføjelse er et led i ministerens ansvar for at påse, at den pågældende lovgivning på det sociale område overholdes. Decentralisering af beslutningskompetence er jo ikke ensbetydende med, at man kan blæse på lovens ord. For at fremme dette formål kan socialministeren give den enkelte kommunalbestyrelse eller det enkelte amtsråd pålæg om at indsende sin udbygningsplan til central godkendelse efter første planrevision eller give henstillinger om særligt at overveje nærmere angivne forhold ved næste planrevision.

Forslagsstillerne begrundelse bliver ikke bedre, fordi de henviser til et konkret eksempel, i dette tilfælde Sydthy kommune. Af bemærkningerne til lovforslaget må man uvægerlig få det indtryk, at denne kommune og andre kommuner har fået direktiver om, at

de skal oprette daginstitutioner, og at dagpleje næsten er forbudt. Som nævnt er der ikke i lovgivningen baggrund for et sådant påbud, og det er derfor heller ikke givet til Sydthy kommune.

Jeg skal gerne oplyse forslagsstillerne om, hvad socialstyrelsen rent faktisk har skrevet til kommunen. Man har stærkt henstillet, at kommunalbestyrelsen tager det forhold, at der kun er dagpleje for 0-2-årige i kommunen, op til fornyet overvejelse i forbindelse med den kommende planrevision med henblik på etablering af et daginstitutionstilbud også for de 0-2-årige, eventuelt i form af en aldersintegreret institution. Socialstyrelsen henstiller til kommunalbestyrelsen, at den overvejer problemet. Der er ikke tale om centrale direktiver eller om, at kommunen ikke må have dagpleje overhovedet. Det fremgår endda af skrivelsen til kommunen, at socialstyrelsen vil være indstillet på at optage direkte drøftelser med kommunen om dens udbygningsplan, såfremt kommunalbestyrelsen måtte ønske det.

Lovforslaget kan i øvrigt læses sådan, at helt privat dagpleje, som forældrene selv finder frem til, skulle kunne være et alternativ eller et supplement, som kommunerne kunne tage i betragtning ved deres sikring af den sociale standard på dette område.

Den formidlede dagpleje i private hjem, hvor kommunerne på en helt anden måde har hånd i hanke med forholdene, bl. a. med visitationsordning og med tilsyn, fremtræder imidlertid som et supplement i forbindelse med bilstandslovens krav i § 69 om at sørge for det nødvendige antal pladser på daginstitutioner for børn. Det fremgår klart af punkt 7 i socialministeriets cirkulære af den 30. september 1975 om dag- og døgnpleje efter bilstandsloven.

Det har siden 1964, da den formidlede dagpleje blev introduceret som en nødløsning i en situation med stor mangel på institutionspladser, været en forudsætning, at denne pasningsform netop skulle være et supplement til især vuggestuer og børnehaver og som sådan komme i anden række efter institutionsløsningen. Dette synspunkt er videreført med bilstandsloven, der i overensstemmelse med reformkommissionens anden betænkning overlader det til de enkelte kommuner at stå for den nærmere tilrettelæggelse af dagplejens formidling, om det skal ske